

4. cvičení z MB141, jaro 2023

Příklad 1. V šifrovacím systému RSA s veřejným klíčem skládajícím se z modulu $n = 2021$ a exponentu $e = 11$ došlo k prozrazení faktorizace $n = p \cdot q = 43 \cdot 47$. S její pomocí dešifrujte zprávu $c = 21$. Při výpočtu mocniny $c^d \pmod{2021}$ počítejte zvlášť modulo 43 a modulo 47 a tyto mezivýsledky pak dejte dohromady.

Řešení. $d = 527$, $c^d \equiv 11 \pmod{43}$, $c^d \equiv 34 \pmod{47}$, zpráva je 269. □

Příklad 2. Najděte všechny primitivní kořeny modulo 26.

Řešení. 7, 11, 15, 19. □

Příklad 3a. Alice a Bob komunikují šifrou ElGamal. Oba se dohodli na prvočísle $p = 41$ a primitivním kořenu $g = 11$. Alice si zvolila soukromý klíč $x = 10$. Jaký údaj poskytla Bobovi? Bobův tajný klíč je y . Bob poslal Alici zprávu ($g^y = 22$, $c = 6$). Pomozte Alici s dešifrováním?

Řešení. Při počítání $\pmod{41}$ je $g^x \equiv 11^{10} \equiv 9$, $g^{xy} \equiv (g^y)^x \equiv 22^{10} \equiv 32$, inverze k němu je 9, $m \equiv c \cdot 9 \equiv 6 \cdot 9 \equiv 13$. □

Příklad 3b. V ElGamalově šifrovacím systému si Alice zvolila veřejný klíč sestávající z prvočísla $p = 997$, primitivního kořene $g = 11$ a jeho mocniny g^x (kde exponent $x = 23$ je soukromý). Bob si pro komunikaci s Alicí zvolil soukromý klíč $y = 25$ a poslal jí svůj veřejný klíč g^y . Pomocí společného soukromého klíče g^{xy} pak zašifroval zprávu m a výslednou zprávu $c = 20$ poslal Alici. Jak ji bude Alice dešifrovat?

Řešení. Při počítání $\pmod{997}$ je $g^x \equiv 11^{23} \equiv 659$, $g^y \equiv 11^{25} \equiv 976$, $g^{xy} \equiv (g^y)^x \equiv 976^{23} \equiv 950$, inverze k němu je -297 , $m \equiv c \cdot (-297) \equiv 42$. □

Příklad 4. Řešte soustavu rovnic s neznámými v $\mathbb{R}$

$$\begin{aligned}x_1 + 2x_2 + x_3 + 3x_4 + 2x_5 &= -8 \\2x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + 3x_5 &= 1 \\x_1 + x_3 - x_4 + 2x_5 &= 0 \\x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 2x_4 + 3x_5 &= 0\end{aligned}$$

Řešte stejnou soustavu v $\mathbb{Z}_{13}$, zbytkových třídách modulo 13.

Řešení. V $\mathbb{R}$ nemá řešení. V $\mathbb{Z}_{13}$ má více řešení. □

Příklad 5. Řešte soustavu rovnic

$$\begin{aligned}x_1 + 2x_2 + x_3 - x_4 + x_5 &= 0 \\2x_1 + x_2 + 2x_3 - 2x_4 + 2x_5 &= 0 \\2x_1 + x_3 - x_4 + 2x_5 &= -1 \\x_1 + x_2 + 2x_3 - 2x_4 + x_5 &= 1\end{aligned}$$

Řešení. $[-1, 0, 1, 0, 0] + s(0, 0, 1, 1, 0) + t(-1, 0, 0, 0, 1)$

http://www.math.muni.cz/xfrancirekp/vyuka/seste_cviceni/sedme_cviceni.pdf □

Příklad. 6. Řešte soustavu rovnic

$$\begin{aligned} 2x_1 - x_2 + x_3 - x_4 &= 1 \\ 2x_1 - x_2 & - 3x_4 = 2 \\ 3x_1 & - x_3 + x_4 = -3 \\ 2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + 5x_4 &= -6 \end{aligned}$$

Příklad. 7. Zjistěte, zda jde matice násobit, a pokud ano, vynásobte je.

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} 3 & 5 & 6 & 7 \\ -2 & 1 & 0 & 5 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 2 & 8 \\ -1 & -5 \\ 9 & 11 \end{pmatrix}, & \quad \begin{pmatrix} 2 & 8 \\ -1 & -5 \\ 9 & 11 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 & 5 & 6 & 7 \\ -2 & 1 & 0 & 5 \end{pmatrix}, \\ (2 \ 8 \ 3 \ 21 \ 5) \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 9 \\ -6 \\ 3 \end{pmatrix}, & \quad \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 9 \\ -6 \\ 3 \end{pmatrix} \cdot (2 \ 8 \ 3 \ 21 \ 5) \end{aligned}$$

Příklad. 8. V rovině jsou dány body $A = [-3 + \sqrt{3}, -1 + 2\sqrt{3}]$, $B = [3, -4]$, vektor $\vec{v} = (6, 3)$ a přímka $p : y - 2x + 7 = 0$.

- Určete parametrický a obecný popis přímky procházející body A a B .
- Určete přímku r , která je rovnoběžná s přímkou p a prochází bodem A .
- Určete přímku q určenou bodem B a vektorem $\vec{v}$.
- Spočítejte průsečík přímek q a r (pokud existuje).
- Spočítejte obsah trojúhelníka ABC .
- Rozhodněte, zda bod $O = [0, 0]$ leží uvnitř trojúhelníka ABC .
- Určete, které strany trojúhelníka ABC jsou vidět z bodu $D = [-1, 4]$.
- Spočtěte úhel při vrcholu B .

Řešení. http://www.math.muni.cz/xfrancirekp/vyuka/seste_cviceni/seste_cviceni.pdf □